

Mener lederjobben er verd innsatsen

Ledere i EBAs medlemsbedrifter i Hordaland og Sogn og Fjordane er ekstremt resultatorienterte og setter handlefriheten de har i jobben svært høyt. De gir også i langt større grad enn norske ledere flest uttrykk for at de synes lederjobben er verd innsatsen.

AFF ved Norges Handelshøyskole har på oppdrag fra EBA Vestenfjelske gjennomført en undersøkelse av hvordan ledere i medlemsbedriftene opplever sin situasjon. – Med 92 respondenter og en svarprosent på 61 gir undersøkelsen et godt og representativt bilde av hverdagen for disse lederne, sier senior-konsulent Åsmund Ulvenes i AFF. Resultatene vil bli benyttet i lederprogrammet for bransjen som starter i høst.

Mer tilfreds enn ledere flest

88 prosent av de spurte svarer ja på spørsmålet om det er verd innsatsen å være leder. – I AFFs nasjonale lederundersøkelse, som omfatter ledere i alle bransjer, var det 78 prosent som svarte bekreftende på dette viktige spørsmålet.

Det kan i følge Ulvenes være flere faktorer som har betydning for at ledere i bygg og anlegg på Vestlandet er mer tilfredse enn andre ledere. – Det kan skyldes at de raskt ser resultater av det de gjør, eller at arbeidet i seg selv oppleves som givende. Det kan også skyldes at de synes lønnen er bra eller at de har det trivelig på jobben.

Medarbeiderne betyr mest

På spørsmålet om hva som er viktigst for innsatsen den enkelte gjør som leder svarte 97 prosent at «Se resultater og nå mål» var viktig eller svært viktig. «Handlefrihet i jobben» fikk en score på 95 prosent. På motsatt ende av skalaen kom «Makt og innflytelse» med 47 prosent og «Nyskaping» med 53 prosent.

- Spørsmålet «Hva preger lederstilen din mest» ga også interessante resultater. 85 prosent holdt arbeidet i forhold til underordnede som viktigst. Også forholdet til kundene har stor betydning (73 prosent), mens derimot alternativene «min egen leder» og «offentlige myndigheter» begge fikk en lav score (40 prosent).

Ledere i EBA-bedrifter i Hordaland og Sogn og Fjordane mener det er verd innsatsen å være leder. (Illustrasjonsfoto).

Produsere og levere

Deltakerne i undersøkelsen ble også bedt om å peke på to områder der bedriften kan bli bedre. – Svarene indikerer høyt fokus i de

fleste bedrifter på mer effektiv produksjon og leveranser til kundene. Det gjenspeiler nok et generelt godt marked og høyt aktivitetsnivå i bransjen, sier Åsmund Ulvenes.

Ny kursserie om offentlige anskaffelser

EBA Vestenfjelske introduserer i samarbeid med advokatfirmaet Steenstrup Stordrange en kursserie om offentlige anskaffelser. Kursserien vil ha fem deler i løpet av 2. halvår 2013 og 1. halvår 2014. Alle kurs arrangeres på morgentid med maksimalt to timers varighet, slik at deltakelse lett lar

seg kombinere med jobb. Kursleder er advokat Anja Siverts.

Høstens overordnede tema blir; Offentlige anskaffelser fra A til Å. Vårens overordnede tema vil være; Unngå å bli avvist – dypdykk i avvisningsproblematikken.

«Samfunnskontrakten» må tas på alvor

Avsløringene av elendige lønns- og arbeidsforhold for

utenlandske arbeidere på det nye storlageret til Coop ved Gardermoen og i forbindelse med Avinors utvidelse av terminalen på hovedflyplassen har opprørt mange. EBA har i likhet med organisasjonene i arbeidslivet for øvrig kraftfullt tatt avstand fra sosial dumping – uavhengig av hvem som står bak ulovlighetene.

I de to nevnte sakene er det utenlandske foretak som har blamert seg. Byggherrene har imidlertid ansvar for å følge opp arbeidsforholdene for ansatte hos entreprenører og underleverandører.

Byggherrene har også ansvar for å påse at entreprenører som tildeles oppdrag har kvalifiserte anleggsledere som faktisk er til stede på byggeplassene og utøver kontroll. I forbindelse med anbudskonkurranser utlyst av Kystverkets påtalte EBA Vestenfjelske at et firma som ble tildelt flere oppdrag opererte med proforma anleggsledelse. Kystverket inviterte på denne bakgrunn til dialog om kritikken som ble fremsatt, og kommer til å følge opp dette bedre i fremtiden.

Kystverkets håndtering av denne saken er forbilledlig. Vi vil likevel hevde at slik må det være for å opprettholde den nødvendige respekt for lover og bestemmelser som regulerer virksomheten i vår bransje.

I Norge har organisasjoner som representerer begge sider i arbeidslivet sammen med politikere og myndigheter lagt grunnlaget for sunne og ordnede forhold. Betydningen og verdien av et sterkt samarbeid viste seg også da de samme partene i fjor gikk sammen om «Samfunnskontrakten», der målet er å øke tallet på lærlinger med 20 prosent innen 2015. I så vel entreprenørbransjen som i andre bransjer trengs det flere

fagarbeidere, men det betyr ikke at alle parter uten videre vil bruke sine ressurser og energi for å innfri dette ambisiøse målet. I Norge har vi imidlertid lyktes med å få alle til delta i en dugnad for fagopplæring.

Hva våre politiske myndigheter tror om utenlandske foretaks vilje til å delta i en dugnad for utdanning av fagarbeidere i Norge vet vi ikke. Fra EBA sin side har vi imidlertid funnet grunn til å kritisere samferdselsminister Marit Arnstad og representanter for flere offentlige virksomheter som reiser på «roadshow» til kontinentet for å presentere og skape interesse for store anleggsoppdrag i kongeriket. Utenlandske foretak med base i EØS men uten spesiell tilhørighet til Norge er i sin fulle rett når de konkurrerer om oppdrag her, og har allerede tatt en betydelig andel av disse. Men det er likevel en vesentlig forskjell på aktivt å stimulere utenlandske aktører til å rykke inn i landet for å bygge vei og bane, fremfor å begrense seg til å besvare forespørsler og vurdere de anbudene som måtte komme.

Aktivitetsnivået i bygg og anlegg er generelt høyt, men det er likevel ikke slik at entreprenørene som tradisjonelt har operert i Norge ikke har kapasitet til å påta seg flere oppdrag. Norske entreprenører knytter også ofte til seg utenlandske underleverandører, slik Skanska Norges prosjekt for et nytt kontorbygg til Statoil i Bergen (se side 4 – 5) er et godt eksempel på.

Vi mener myndighetene har ansvar for at man ved tildeling av offentlige oppdrag i Norge også ivaretar hensyn som strekker seg utover å påse at entreprenøren tilfredsstiller spesialiserte krav til kompetanse og kvalitet knyttet til selve leveransen. Om entreprenøren er en godkjent opplæringsbedrift, og derved tar del i utdanning av fagarbeidere, er et slikt hensyn.

Arild Grønsdal, styreleder EBA Vestenfjelske

Styret i BYGGOPP Hordaland

Styret i BYGGOPP Hordaland består av:

Leder: Arild Grønsdal, Sjøentreprenøren

Nestleder: Per Christian Lie Stoltz, Stoltz Entreprenør

Styremedlemmer: Jørgen Marthinussen, NCC Construction – Anlegg Bergen, Arnt Rune Andreassen, Åmodt Entreprenør, Martha H. Brandvik, W. Engelsen, Helge Aasmul, Arbeidsmandsforbundet og Mads Kleven, Unionen fagforening.

Styret i BYGGOPP Sogn og Fjordane

Styret i BYGGOPP Sogn og Fjordane består av:

Leder: Kent Rune Bugjerde, UNU

Nestleder: Olav Grøteig, Byggsenteret Audun Hundere

Styremedlemmer: Rune Karlsen, Veidekke Entreprenør, Jarle Systad, YIT – Sogn, Asle Solvang, Allbygg og Oddbjørn Aalen, Fellesforbundet.

Varamedlemmer: Knut Løvdal Stauri, HS-Bbygg (EBA), Jostein Grotle, Promo (Bygningsgruppen) og Jan Inge Sætre (Fellesforbundet).

Styret i EBA Sogn og Fjordane

På årsmøtet i EBA, avdeling Sogn og Fjordane, ble følgende styre valgt:

Leder: Rune Karlsen, Veidekke Entreprenør (gjenvalg)

Medlemmer: Asle Solvang, Allbygg (gjenvalg), Kent Rune Bugjerde, UNU (gjenvalg) og Knut Løvdal Stauri, HS Bygg (gjenvalg).

Nye medlemmer i BYGGOPP

BYGGOPP Sogn og Fjordane har i 2013 fått to nye medlemmer. Det er iStand AS og Maler Rune Skilbrei AS.

BYGGOPP Hordaland har fått fire nye medlemmer i år. Det er Fronta Bygg AS, Hansen & Eknes AS, Nilsen & Sture Betong AS og Implenia Norge AS.

Nyheter fra BYGGOPP Sogn og Fjordane og BYGGOPP Hordaland blir fortløpende kunngjort på www.byggopp.no.

Inviterer til bransjeprogram i ledelse

EBA Vestenfjelske inviterer for første gang til et bransjeprogram i ledelse med oppstart i høst. Programmet vil ha fem samlinger, hver på 1 dag, og egner seg for ledere både fra store og små virksomheter.

- Bransjeprogrammet i ledelse skal gi personer i lederstillinger i forskjellige EBA-bedrifter på Vestlandet anledning til å drøfte og reflektere over forhold i hverdagen som har betydning for hvordan oppdrag og oppgaver blir løst. AFF ved Norges Handelshøyskole, som har drevet med utvikling av ledere i over 60 år, har det faglige ansvaret for programmet. Det er plass til 14 deltakere, så det er ingen grunn til å nøle med å melde seg på, sier direktør Hans Martin Moxnes i EBA Vestenfjelske.

Stilles overfor mange krav

Høy aktivitet og mange kompliserte prosjekter stiller ledere i bygg og anlegg overfor store utfordringer. Hverdagen preges av korte tidsfrister, dokumentasjonskrav, strenge krav til sikkerhet og kvalitet, og kontakt med mange fag og kulturer.

- Når mange parter skal samarbeide under sterkt press, trengs det godt og innsiktsfullt lederskap. Det betyr at faglig forståelse og innsikt må suppleres med kunnskaper og ferdigheter i ledelse, sier seniorkonsulent Åsmund Ulvenes, som sammen med sin kollega Torstein Garnes Johnsen har påtatt seg å lede deltakerne et bredt anlagt program. Ulvenes er cand. polit. i organisasjonsfag fra UiB, mens Garnes Johnsen er sivilingeniør fra NTH med diplom innen anleggsteknikk. De har hatt suksess med et tilsvarende bransje-program for ledere i eiendomsbransjen.

Får personlig oppfølging

Med fem samlinger spredt over åtte måneder, samt en oppsummering til slutt, kommer deltakerne til å bli utfordret på hvordan de fungerer og utøver sitt lederskap. – Før de begynner skal alle gjennomføre en samtale med sin leder for å få avklart hvilke forventninger bedriften har til deres deltakelse på programmet. Basert på denne vil vi sørge for at alle får personlig oppfølging på områder som er viktige for deres utvikling og fremgang som ledere, understreker Åsmund Ulvenes.

Åsmund Ulvenes i AFF ser frem til å se ledere i EBA-bedrifter utvikle seg og blomstre som en vakker rhododendron.

EBA Vestenfjelske og AFF har utarbeidet en brosjyre med detaljert beskrivelse av bransje-programmet i ledelse. Denne får man tilsendt ved henvendelse til EBA Vestenfjelske.

- Ta ondet med ROT'en

- Sosial dumping for utenlandske arbeidstakere på bygg og anlegg i Norge har vært en gjenganger i mediene denne vinteren og våren. I entreprenørbransjen har vi lenge etterlyst større aktivitet fra myndighetene for å komme problemet til livs, sier direktør Hans Martin Moxnes i EBA Vestenfjelske.

- Nå har bl.a. Arbeidstilsynet Vestlandet lovet å øke innsatsen kraftig for å avsløre uverdige lønns- og arbeidsforhold. I bransjen opplever vi dette som et steg i riktig retning for at konkurransen skal bli rettferdig.

- For å komme useriøse aktører til livs må det gjennomføres flere uanmeldte kontroller på byggeplassene med blant annet sjekk av identitetskort, som alle oppholder seg der er forpliktet til å bære. Dette vil ha en disiplinerende effekt både på forhold som vedrører HMS og økonomi. Også utenlandske arbeidstakere ansatt i utenlandske selskap med oppdrag på bygge- og anleggsplasser i Norge skal være utstyrt med ID-kort, uavhengig av hvor lenge de skal være i landet, sier han.

Problemene knyttet til brudd på lover og bestemmelser gjelder imidlertid ikke bare utenlandske entreprenører og utenlandske leiefirmaer. - Vi har en minst like stor problemstilling med norske og utenlandske personer og firmaer, mer eller mindre fagkyndige, som utfører svart arbeid. Dette problemet er mest fremtredende ved arbeid som utføres av mindre aktører for oppdragsgivere som ikke får fradrag for merverdiavgift, det vil si husholdningene.

Suksess i Sverige

For å komme dette problemet til livs ble det i Sverige i 2009 innført fradrag i skatt med opptil 50.000 kroner årlig for alle som iverksatte reparasjoner, ombygging eller tilbygg, etter at det to år tidligere var innført skattefradrag for å gjøre tjenester i hjemmet «hvite». Disse ordningene har vist seg meget effektive. I 2012 ble det i Sverige betalt ut 14,6 milliarder kroner i såkalte ROT-fradrag. Samtidig ble det tatt inn over 18 milliarder kroner i avgifter knyttet til oppdrag utført innenfor ROT-ordningen. Og mens det i 2009 var 45 prosent av bedriftene i svensk byggenæring som sa at det var vanlig eller svært vanlig å

bli spurt om å gjøre arbeid svart, var denne andelen i fjor blitt redusert til 3 prosent.

- ROT har dermed både stimulert aktiviteten i byggebransjen, begrenset svart arbeid til et mye lavere nivå, og gitt netto vekst i offentlige avgifter.

En samlet bygg- og anleggsbransje har lenge ivret for innføring av ROT-fradrag. På Stortinget har imidlertid Fremskrittspartiet inntil nylig vært alene om å foreslå ordningen. På vårens landsmøte i Senterpartiet ble det også vedtatt å jobbe for innføring fradrag i skatt (ROT) for den som engasjerer noen til å utføre rehabilitering, oppussing eller tilbygg på boligen sin.

- I Sverige har fagbevegelsen vært en pådriver for ROT-fradraget, fordi ordnede økonomiske forhold i bedriftene er til fordel for arbeidstakerne. For Senterpartiet burde det derfor ikke kreve altfor sterke overtalellesesevner å få regjeringskameratene i Ap og SV til å stille seg bak en slik ordning i Norge.

- Sosial dumping bekjempes også ved å begrense svart arbeid. Alle, bortsett fra de kriminelle, tjener på det, understreker Moxnes.

Bygger stort for Statoil i Ber

Det bygges stort og det bygges fort på Sandsli. Statoils nye kontorbygg på 54.000 kvm er det største byggeprosjektet i Skanska Norges historie med kontraktsverdi på 1,3 milliarder kroner. Arbeidet startet i august 2011 og tidlig neste år skal bygget overleveres. Sammen med eksisterende bygningsmasse vil Statoil da disponere arealer på Sandsli større enn Sentralblokken på Haukeland.

Fra Bergen opereres rundt 60 prosent av Statoils virksomhet på norsk sokkel, og dessuten drives en betydelig forskningsvirksomhet her. I tillegg til kontorbygget blir det anlagt et nytt felles resepsjonsområde og kantine, ny garasje, nye treningsfasiliteter og et nytt utendørs oppholdsområde. Nybygget har fem etasjer over bakkenivå og to under med parkeringsanlegg, tekniske rom og varemottak og -lager. Den gamle og den nye kontordelen skal bindes sammen med et gigantisk glasstak. Totalt blir kontorarealet ca 110.000 kvm og gi plass til ca 3.200 personer.

I tillegg til totalentreprisen på nybygget har Skanska også hatt en separat kontrakt med å forbedre infrastrukturen i området, med blant annet ny gangbroer og rundkjøring, samt innkjørsel til Sandsliveien.

Sprengningsarbeid med små marginer

- Fremdriften er god og har vært i henhold til plan praktisk talt hele veien. For tiden er det ca 380 arbeidere på byggeplassen innenfor skiftordninger som går fra kl. 07.00 til kl. 19.00 alle hverdager. Vi er godt forsynt med flinke fagfolk fra 14 forskjellige nasjoner, forteller prosjektsjef Trond Pettersen Valeur i Skanska Norge.

Den bygningsmessig største utfordringen for Skanska på Sandsli har vært å sprengte ut en 12 meter dyp byggegrop bare 2,5 meter fra Statoils eksisterende bygg. - En ting var å foreta sprengninger med fare for å gjøre skade på bygninger i umiddelbar nærhet. Nesten like pinefull var risikoen for eventuelt å lamme strømtilførselen til Statoil, og dermed i verste fall sette styringen av svært viktige olje- og gassfelt i Nordsjøen på spill. Selv om arbeidet med sprengte og grave ut ca 250.000 kbm masse foregikk i svært kontrollerte former, pustet vi lettet ut da denne delen av prosjektet var fullført.

Mange fag om hverandre

Tempoet i reisningen av det nye bygget fører til at det må jobbes i mange fag parallelt. Et sted pågår betongarbeider, mens ikke langt unna er rørleggere i sving med å installere toaletter.

Skanska Tsjekkia har produsert alle fasader til nybygget til Statoil. Her blir en glassfasade heist opp og skrudd på plass.

- Totalt gjør Skanska 40 - 50 prosent av prosjektet med egne ressurser, blant annet alt betong- og tømmerarbeid. Men vi har også en stor kontrakt med FN-Gruppen, som er underleverandør innen blant annet elektro, rør og ventilasjon, opplyser Valeur.

En betydelig del av arbeidet med prosjektet har Skanska Norge fordelt til andre deler av Skanska-konsernet. Blant annet har Skanska Tsjekkia produsert alle fasader til bygget som en kontingent tsjekkere får heist opp og skrudd på plass. I tillegg har datterselskapene Acusto og Vassbakk & Stol store kontrakter på prosjektet.

Planlegging styres med BIM

Med sin bakgrunn som direktør i Skanska Teknisk er Trond Pettersen Valeur en ivrig BIM-forkjemper og har sett frem til å bruke verktøyet i et stort byggeprosjekt. -BIM ikke bare verdifullt i prosjektering og dokumentasjonsøyemed, men vel så mye som verktøy for produksjon og planlegging. På de ukentlige produksjonsmøtene og basemøtene i prosjektet er alle saker lagt inn og forberedt i BIM, og verktøyet brukes også dette flittig på tablet-PC eller Ipad for å planlegge den konkrete gjennomføringen av ulike arbeidsoperasjoner. Hos oss omskrives derfor BIM som BygningsInformasjonsModell til Bygnings-

gen

Den eksisterende og den nye kontordelen til Statoil skal bindes sammen med et gigantisk glasstak.

Fakta om Statoils nybygg

Totalentreprise: Skanska Norge AS, region Vest

Arkitekt: Niels Torp AS

Prosjektering: Sweco AS

Totalareal: 54.000 kvm

Vesentlige samarbeidspartnere:

Elektro, rør, ventilasjon: FN Gruppen

Sprengning: Vassbakk & Stol

Innredning gulv, tak og vegger: Acusto

InformasjonsManagement, det vil si prosjektledelsens evne til å bruke all den informasjonen som er tilgjengelig til å styre prosjektet.

Statoil-ansatte holdes oppdatert

Trond Pettersen Valeur fremholder kommunikasjon og dialog med byggherren og deres ansatte på Sandsli som en viktig suksessfaktor, både i forbindelse med sprengningen og etter hvert som nybygget har reist seg. Skanska har engasjert en informasjonsmedarbeider for blant annet å sikre løpende informasjon til dem som neste år blir brukere av bygget. I stedet for høye plankegjerdinger har man satset på gittergjerdinger som gjør det mulig å følge fremdriften fra dag til dag.

Et foregangsprosjekt for HMS

Trond Pettersen Valeur

- Ryktene som går om at vi er ekstremt opptatt av sikkerhet setter vi stor pris på. Jeg vil gå så langt som å si at vi i Skanska gjennom dette prosjektet for Statoil løfter hele bransjen i Bergen når det gjelder HMS, sier Trond Pettersen Valeur.

En runde med prosjektsjefen på den store byggeplassen bekrefter inntrykket av at hensynet til et

sikkert arbeidsmiljø har høyeste prioritet. Ikke bare i form av plakater og store bannere som over alt minner arbeiderne om «Safety first»; når Valeurs våkne blikk oppdager uregelmessigheter nøler han ikke med å gi klare meldinger. Arbeideren som jobber uten briller får beskjed om straks å få disse på, og han som i varmen har rullet opp buksebeina må dra disse ned. Et annet sted er kjettingen som skal hindre forbi passerende å bevege seg i nærheten av folk som jobber i høyden ikke strukket. Øyeblikket etter blir sperringen ordnet.

- Småting? Nei, ikke i det hele tatt. Hvis ikke vi er konsekvente med å påpeke avvik fra det som er Skanskas standard for HMS, lykkes vi ikke med å nå vårt viktigste mål – at alle som jobber her kommer trygt hjem, like uskadet som da de begynte.

Tre fraværsskader

Så langt i prosjektet er status tre fraværsskader; to håndskader og en fotskade som følge av overtråkk. Det gir en H1-faktor på 5 (antall fraværsskader per million arbeidstimer), men innen prosjektet er fullført skal denne reduseres til 3. – De siste seks månedene har vært uten hendelser eller fraværsskader, så det skal vi få til – bank i bordet! Trond Pettersen Valeur legger ikke skjul på at det med arbeidere fra 14 land, med ulik kultur og tradisjon for å tenke sikkerhet, er krevende å implementere høye krav til HMS parallelt med gjennomføring av en produksjon på ca 90 millioner kroner i måneden.

- En ting er det personlige utstyret med heldekkende arbeidstøy, vernesko, hjelm og hansker som basis hos oss også inkluderer briller, som sparer den enkelte og oss for potensielle skader på øynene.

Det aller viktigste vi gjør er likevel å involvere fagarbeiderne i å definere sitt eget risikobilde. Det er han eller hun som skal utføre en arbeidsoperasjon som best vet hva som skal til for å gjennomføre hver enkelt operasjon sikkert og med tilstrekkelig barrierer. De faglige vurderingene kan ikke overlates til oss som sitter på kontoret. Her må hver enkelt ta ansvar, understreker prosjektsjefen.

Ordning muss sein

Orden og ryddighet inngår som en viktig del av HMS-arbeidet. Hver uke måles standarden i alle områder og enheter som har aktivitet på byggeplassen. – Resultatene kunngjøres ved oppslag om status for de ulike målekriteriene. Lykkes vi med å opprettholde en gjennomgående høy standard vet alle at premien blir en båtturn for hele arbeidslaget på ettersommeren.

Miljøaspektet gjenspeiles også i et sterkt fokus på korrekt håndtering av avfall. – Vi har en sorteringsgrad på 96 prosent og den kryper stadig oppover, sier prosjektsjefen.

Utsprengning er foretatt bare 2,5 meter fra den eksisterende bebyggelsen på tomten.

Takknemlig for god læretid

- Jeg har fått være med på veldig mye kjekt i løpet av læretiden. Det er nesten litt synd at jeg nå er ferdig.

Baard Langva Byrkjenes fikk sitt fagbrev i betongfaget i april. I november i fjor ble TAF-eleven fra Knarvik videregående skule med lærekontrakt hos Veidekke Entreprenør landskjent da han vant NM i betongfag. På BNLS opplæringskonferanse fortalte han engasjert om sine erfaringer fra læretiden, og la ikke skjul på at gode holdninger er vel så viktig som teoretisk kunnskap for å lykkes. Han erfarte tidlig at man som lærling i stor grad selv må ta ansvar for egen læring, og en januardag med minus 22 på gradestokken forstod han at HMS ikke er valgfag.

Må bli en del av gjengen

- For lærlingen er det dessuten viktig å bli en del av gjengen, gjennom blant annet å delta på sosiale arrangementet i bedriften. Det bidrar til å gjøre deg tryggere på dem du jobber med, fremholdt 20-åringen som nå jobber som fagarbeider hos Veidekke på Ørnen Hotell.

Samarbeider med NAV

Julia Hesla Steinum jobber som lærling-kontakt i Veidekke Entreprenør i Bergen, der lærlinger utgjør ca 20 prosent av arbeidsstokken. - Vårt mål er at våre lærlinger skal bli fremtidens fagarbeidere og ingeniører, sa hun i sin redegjørelse for hvordan bedriften jobber med rekruttering.

Skolebesøk og utplassering av elever er viktig for å skape interesse for en karriere innen bygg- og anleggsteknikk. Veidekke er også bevisst på å samarbeide med NAV om rekruttering i gruppen som har problemer med å komme inn på arbeidsmarkedet.

For ungdom som får lærekontrakt har Veidekke et omfattende program som skal sikre at den enkelte både faglig og sosialt har en utvikling i tråd med egne og bedriftens forventninger. Alle lærlinger samles hvert år over to dager i Oslo, og får blant annet en innføring i sunt kosthold av eksperter fra Olympiatoppen.

Bekymret for rekrutteringen

Bengt Breivik, leder for HMS-KS-IT i Åsane Byggmesterforretning, la i sitt innlegg på konferansen ikke skjul på den bekymring han føler for firmaets fremtid som opplæringsbedrift. Av vel 100 ansatte i dag er 12 lærlinger. I tillegg har bedriften 130 personer, hovedsakelig øst-europeere, i innleie.

- Med den veksten vi har hatt siden 2005 burde vi ha hatt 30 – 40 flere fagarbeidere, hvis vi hadde funnet dem noe sted.

Baard Langva Byrkjenes har fullført læretiden i betongfaget hos Veidekke Entreprenør i Bergen og jobber nå som fagarbeider i bedriften. - Vårt mål er at våre lærlinger skal bli fremtidens fagarbeidere og ingeniører, sier lærlingkontakt i Veidekke, Julie Hesla Steinum.

Så mange potensielle fagarbeidere fant ikke Breivik da han gikk gjennom listen på 98 elever i Bergen og omegn som i år har søkt lærlingeplass i bygg og anlegg. 86 av disse ble sortert ut som uinteressante på grunn av svake karakterer eller høyt fravær. Åsane Byggmesterforretning inngikk til slutt kontrakt med fem elever.

På listen over tiltak som kan forbedre situasjonen hadde Breivik blant annet større

økonomiske incentiver for bedriftene som satser på utdanning av lærlinger. Han mente også at skolene bør ta større ansvar for gjennomføring av obligatoriske kurs i løpet av læretiden. Dessuten vil høyere lønn både for lærlinger og fagarbeidere kunne motivere flere til å velge en karriere i bygg og anlegg. Sist, men ikke minst, må det satses mer på lærerne. – Motiverte og engasjerte lærere løfter sine elever, fastslo Bengt Breivik.

Våre samarbeidspartnere

Byggeindustrien
bygg.no

Følg med i byggenæringen!
Vi holder deg oppdatert.

Hordaland prøver vekslingsmodellen

- Vi går i gang med en pilot med vekslingsmodellen i Hordaland fra høsten av, med én klasse i tømrerfaget og én klasse i helsefag. Det opplyste fagopplærings sjef Torbjørn Mjelstad i Hordaland fylkeskommune på BNLS opplæringskonferanse 5. og 6. juni. Konferansen ble denne gang arrangert i Bergen med over 100 deltakere fra bedrifter, opplæringskontorer, bransjeforeninger og skoler.

Mjelstad var invitert for å kommentere det som står om fagopplæring i Stortingsmelding nr. 20 (2012-13) «På rett vei – Kvalitet og mangfold i fellesskolen». I Hordaland er det ca 4.500 løpende lærekontrakter hvorav allerede ca 500 er organisert på annen måte enn den tradisjonelle 2 + 2-modellen. I Hordaland tilbys utdanning i ca 100 ulike fag, men der 25 av disse blir valgt av ca 80 prosent av elevene.

- Vi har levd med TAF som en del av vårt system for fagopplæring siden 1992. Når TAF fungerer gir det en utrolig «vinn vinn» for den enkelte elev og for bedriftene. Når vi nå skal prøve vekslingsmodellen både håper og regner jeg med at de skal gi en positiv «spin off» inn i fagopplæringen som er organisert med to år teori og to år praktisk opplæring i en bedrift.

Begynner på Slåtthaug

Vekslingsmodellen innebærer at eleven i en fireårsperiode veksler mellom undervisning på skolen og praksis i en bedrift, det vil si lære. Læretiden begynner allerede etter

seks måneder, og eleven får lærlingelønn. Modellen har vært benyttet i Oslo i flere år. Slåtthaug videregående skole blir først med å tilby denne modellen i tømrerfaget i Hordaland.

EBA Vestenfjelske og Byggmesterforbundet sitter i styringsgruppen for prosjektet. – Vi vurderer en klasse i betongfaget neste år, sier direktør Hans Martin Moxnes.

Torbjørn Mjelstad la i sitt foredrag ikke skjul på at kvaliteten i den yrkesfaglige opplæringen er variabel, noe også Riksrevisjonen har påpekt i sin vurdering av effekten av den innsatsen samfunnet bruker på å føre elever frem til et fagbrev.

- For å endre denne situasjonen vil vi blant annet gjøre opplæring av instruktører obligatorisk. Vi tror også sterkere satsing på prosjektfordypning i bedriftene mens elevene går VG1 og VG2, vil gjøre dem mer motivert for å skaffe seg lærekontrakt og fullføre utdanningen med fagbrev.

Bør sjekke mer enn karakterer

Med henvisning til uttalelsene Bjørn Breivik i Åsane Byggmesterforretning kom med om manglende kvalitet på kandidater som søker lærekontrakt, ba Mjelstad bedriftene også vurdere andre kriterier enn karakterer og fremmøte i teori-delen av fagopplæringen. – Det er tross alt mange som ikke lykkes på skolen som likevel blir gode fagarbeidere.

Fagopplærings sjefen opplyste for øvrig at fra og med 2014 vil lærlinger som fullfører utdannelsen og tar fagbrev få rett til ytterligere

Fagopplærings sjef Torbjørn Mjelstad

ett år i videregående skole med allmenn påbygg. Dette vil kunne bidra til at flere elever som i utgangspunktet har satset på yrkesfag lar være å velge allmenn påbygg etter de to første årene på skolebenken.

Bedriftene må melde behov

Dimensjonering av tilbudet om fagopplæring i forhold til samfunnets behov er i følge Torbjørn Mjelstad en nøtt som er vanskelig å knekke. – Vi ønsker at yrkesopplæringskontorene og bedriftene skal komme tettere på og i sterkere grad bli en premissgiver når den enkelte skal bestemme seg for sitt utdanningsløp. Men det er et problem at altfor få bedrifter gir oss svar når vi ber dem estimere sine behov lenger frem enn ett år.

Får støtte til tiltak for rekruttering

Hordaland fylkeskommune har tildelt BYGGOPP Hordaland og EBA Vestenfjelske vel 1 million kroner som prosjektmidler til tiltak for å styrke rekrutteringen til bygg- og anleggsbransjen

i fylket. Styret i EBA Vestenfjelske har vedtatt å bevilge et tilsvarende beløp. BYGGOPP Hordaland kan dermed ansette en medar-

beider i prosjektstilling med rekruttering til bransjen som hovedoppgave.

- Dette er svært viktig for at flere skal velge utdanning i bygg- og anleggsfagene, sier opplæringsleder i BYGGOPP Hordaland, Jonny Olsen (bildet). – Vi skal besøke ungdomsskolene i fylket og drive yrkesorientering, og vi skal satse mer på hospitering av elever i våre medlemsbedrifter. Vi skal også besøke videregående skoler for å bidra til

gode opplegg i faget «Prosjekt til fordypning».

Olsen fremholder at byggebransjen er avhengig av en god og stabil rekruttering av dyktige fagarbeidere. – Ungdommer med fagbrev blir høyt verdsatt i våre bedrifter.

Også Byggmesterforbundet og NHO er tildelt prosjektmidler av fylkeskommunen. BYGGOPP vil samarbeide med disse organisasjonene for å rekruttere flere ungdommer til bransjen.

Gjenvalg på årsmøtet i EBA Vestenfjelske

Styret i EBA Vestenfjelske, fra venstre Rune Karlsen, Inger Kristin Ulveseth, Per Christian Lie Stoltz, Arild Grønsdal, Ingmar Austevoll, Trond Lomsøy og direktør Hans Martin Moxnes.

Årsmøtet i Entreprenørforeningen Bygg – Anlegg, Vestenfjelske avdeling, har gjenvalgt Arild Grønsdal som leder for styret. Han er daglig leder i NCC-selskapet Sjøentreprenøren.

Administrerende direktør i Stoltz Entreprenør, Per Christian Lie Stoltz, ble gjenvalgt som nestleder. Rune Karlsen, distriktsleder i Veidekke Entreprenør i Sogn og Fjordane, og Trond Lomsøy, administrerende direktør i Bergen Bydrift, ble gjenvalgt som styremedlemmer.

Ingmar Austevoll, prosjektleder i Veidekke Entreprenør i Bergen, som tidligere var varamedlem til styret, ble valgt som fast medlem til styret.

Som nytt varamedlem til styret valgte årsmøtet Inger Kristin Ulveseth, avdelingsleder i Brødrene Ulveseth AS.

Pågangen av nye kandidater til medlemskap i EBA Vestenfjelske er for tiden stor. Fire søknader er i prosess; én fra Sogn og Fjordane og tre fra Hordaland.

Medlemsaktiviteter 2. halvår 2013

19. – 22. september:

Studietur EBA Vestenfjelske til Helsinki – fulltagnet.

17. oktober:

Medlemsmøte EBA Vestenfjelske, Bergen. Tema: Tjenestepensjonsordninger

31. oktober:

Vestlandske Bygg- og Anleggsdag, Bergen, i samarbeid med Bygningsgruppen, RIF og Arkitektbedriftene

28. november:

Årets lærling, Bergen. Medlemsmøte i samarbeid med BYGGOPP Hordaland / Sogn og Fjordane

Kurs 2. halvår 2013

Hordaland, samtlige kurs i Bergen, i hovedsak i Veiten 3, 3 etg.

4. september, 16. oktober, 4. desember: Offentlige anskaffelser fra A til Å, del 1-3

12. september: NS 8405/8406 – Varslingsregimet

23.-24. oktober: Totalentreprisekontrakten NS 8407/ 8417

29. oktober: Byggherreforskriften

5., 6. og 7. november: LEAN Byggeplass

14. november: Uavhengig kontroll

Sogn og Fjordane, samtlige kurs på Skei hotell:

16. september: NS-EN 13670 – Utførelse av betongkonstruksjoner

26. september: Byggherreforskriften

Andre: Teori til fagprøve betong, tømmer, kurs i varme arbeider og gratis instruktørkurs. Ta direkte kontakt med BYGGOPP Hordaland / Sogn og Fjordane.

Våre samarbeidspartnere

AT NHH NORWEGIAN SCHOOL OF ECONOMICS

BUSINESS TRAVEL · EXPEDIA, INC.

Sparebanken
Vest